

TLAČOVÁ SPRÁVA

SOCHA MADONY PO ROKOCH NA BUDOVE ŠTÁTNYCH LESOV

Banská Bystrica 20.09.2022

- **Miesto v nike kultúrnej pamiatky je znova zaplnené**

Socha Madony sa prinavrátila na svoje pôvodné miesto, na priechlie historickej budovy štátnych lesov. Umelecké dielo zmizlo v období, keď tam sídlil Krajský výbor Komunistickej strany Slovenska, predpokladá sa, že v 50-tych alebo 60-tych rokoch 20.storočia. O jeho ďalšom osude sa nevie.

Štátny podnik LESY SR sa rozhodol v rámci obnovy svojho historického sídla, ktoré je kultúrnou pamiatkou, umiestniť do priechlia budovy novú sochu vyhotovenú podľa návrhu G. Waldera. Pod dohľadom Krajského pamiatkového úradu v Banskej Bystrici ju z pieskovca vyhotovil akademický sochár Peter Gáspár a kamenár Branislav Moskáľ. Akt slávnostného odhalenia bol spojený s cirkevným požehnaním, ktorého sa ujal Farský úrad Banská Bystrica – katedrála.

„Som rád, že sme dnes splatili historický dlh a na pôvodné miesto vraciame sochu, ktorá neodmysliteľne patrí k našej výnimočnej historickej budove. Verím, že socha Madony sa zaradi k početným pozoruhodnostiam krásneho banskobystrického námestia a bude lahodiť oku domácich i zahraničných návštevníkov,“ povedal generálny riaditeľ štátneho podniku Lesy SR Ján Marhefka.

Budova sídla štátneho podniku LESY SR patrí k architektonickým klenotom Námestia SNP v Banskej Bystrici. Bola postavená v r. 1914 – 1916 na mieste asanovaného Kammerhofu ako Uhorské kráľovské lesné riaditeľstvo. Stala sa symbolom úspešného etablovania sa lesníctva na samostatné hospodárske odvetvie. Architektom budovy bol Gyula Walder (1884 – 1944). Jeho stavby dotvárali urbanizmus mnohých miest ako sú Budapešť, Eger, Gyöngyös, Miskolc či Szeged. Fasáda objektu má historizujúci charakter, je inšpirovaná renesanciou, barokom, klasicizmom i prvkami secesie, ktorá je uplatnená hlavne na bohatej štukovej výzdobe. Okrem iného na nej nájdeme symboly lesníctva, poľovníctva i rybárstva.

V roku 1914, v časopise Magyar Építőművészet (Maďarské architektonické umenie), boli publikované časti Walderovho projektu, na ktorých vidieť, okrem iného aj ním navrhované detaily budúcej stavby riaditeľstva štátnych lesov. Nájdeme tu aj jeho predstavu sochy Panny Márie, ktorá mala stáť v nike nad podjazdom do Národnej ulice. Socha, skutočne umiestnená v nike na priechli budovy, je len veľmi nejasne zachytená na historických pohľadniciach. Jej detailnú podobu nepoznáme.

Osadenie Madony je výrazom úcty lesníkov k histórii, k jej pozitívnym odkazom a príspevkom k ochrane kultúrneho i prírodného dedičstva na Slovensku.